

تاریخ آزمون

۱۴۰۳/۰۹/۰۲ جمعه

سوالات آزمون

دفترچه شماره (۱)

دوم دوام متوسطه

پایه دهم تجربی

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوال:	مدت پاسخگویی: ۹۵ دقیقه

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	ریاضیات	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	زیست‌شناسی	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰ دقیقه
۳	فیزیک	۲۰	۴۱	۶۰	۲۵ دقیقه
۴	شیمی	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰ دقیقه

ریاضیات

- ۱ علی به توبی ضربه می‌زند توب پس از برخورد به زمین مسیر نیم‌دایره‌ای شکل را طی می‌کند. اگر در هر بار برخورد به زمین 30% از قطر نیم‌دایره‌ها کم شود، محیط نیم‌دایره ششم کدام است؟ (۱) قطر نیم‌دایره اول است.
- $\circ/\lambda\pi a$ (۴) $\circ/0.84\pi a$ (۳) $\circ/0.86\pi a$ (۲) $\circ/0.88\pi a$ (۱)
- ۲ اگر a_n یک دنباله هندسی و $a_m \times a_1 = 64$ باشد، مقدار $m^2 + m$ کدام است؟
- 18 (۴) 24 (۳) 16 (۲) 20 (۱)
- ۳ اگر a_n یک دنباله هندسی باشد به طوری که مجموع ۶ جمله اول 15 و مجموع ۳ جمله اول 5 باشد، قدرنسبت دنباله کدام است؟
- $\sqrt[3]{3}$ (۴) $\sqrt[3]{5}$ (۳) $\sqrt[3]{2}$ (۲) $\sqrt[3]{4}$ (۱)
- ۴ اگر a_n یک دنباله هندسی باشد و نسبت جمله ۵ آم جملات ردیف فرد برابر 4 باشد، نسبت جمله هفتم دنباله هندسی به قدرنسبت کدام است؟
- $256a_1$ (۴) $128a_1$ (۳) $64a_1$ (۲) $1024a_1$ (۱)
- ۵ فرض کنید یک مربع به طول ضلع 4 داریم، در مرحله اول نیمی از مربع را نگ می‌کنیم و در مرحله دوم نیمی از باقی‌مانده و به همین ترتیب این کار را ادامه می‌دهیم. در شکل هفتم چه کسری از مربع رنگ شده است؟
- $1 - \left(\frac{1}{4}\right)^7$ (۴) $1 - \left(\frac{1}{2}\right)^6$ (۳) $1 - \left(\frac{1}{4}\right)^6$ (۲) $1 - \left(\frac{1}{2}\right)^5$ (۱)
- ۶ اگر $a_1 = a_n = 2 \times (\sqrt{2})^{2n+1}$ باشد، حاصل عبارت $\frac{a_4 \times a_6}{a_2 + a_5 + a_7}$ چند برابر $\sqrt{2}$ است؟
- $\frac{512}{41}$ (۴) $\frac{256}{41}$ (۳) $\frac{128}{41}$ (۲) $\frac{1024}{41}$ (۱)
- ۷ اگر a_n یک دنباله هندسی باشد که $a_1 = 2$ و b_n یک دنباله هندسی با جمله اول $= b_1 = q$ و قدرنسبت $= q'$ باشد، نسبت حاصل ضرب ۲۰ جمله اول دنباله a_n به حاصل ضرب ۱۰ جمله اول ردیف فرد b_n کدام است؟
- 2^{-90} (۴) 2^{-75} (۳) 2^{-80} (۲) 2^{-85} (۱)
- ۸ مجموع سه عدد که تشکیل دنباله هندسی می‌دهند، برابر 6 است. اگر به ترتیب به این اعداد $1, 3$ و 6 واحد اضافه کنیم، تشکیل دنباله حسابی می‌دهند. جمله وسط کدام است؟
- $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{7}{3}$ (۲) $\frac{10}{3}$ (۱)
- ۹ بین دو عدد a و b سه واسطه هندسی طوری قرار می‌دهیم که مجموع مربعات سه واسطه 4368 باشد و تفاضل جمله آخر از اول 255 برابر جمله اول باشد. نسبت جمله اول به قدرنسبت کدام است؟
- $\pm\frac{1}{4}$ (۴) $\pm\frac{1}{2}$ (۳) $\pm\frac{1}{6}$ (۲) $\pm\frac{1}{8}$ (۱)
- ۱۰ اگر $\dots, a_n, b_n : b_n = \frac{b_1}{a_1} a_n : 2\sqrt{2}, 4\sqrt{2}, 8\sqrt{18}, \dots$ باشند، نسبت $\frac{b_1}{a_1}$ کدام است؟
- $14823\sqrt{6}$ (۴) $12384\sqrt{6}$ (۳) $13824\sqrt{6}$ (۲) $18324\sqrt{6}$ (۱)

محل انجام محاسبات

-۱۱ اگر $\sin^2 x + \cos^2 x = \tan x + \cot x$ کدام است؟

$$\frac{4}{3} (4)$$

$$\frac{3}{4} (3)$$

$$\frac{2}{3} (2)$$

$$\frac{3}{2} (1)$$

-۱۲ اگر $\cos(60^\circ \sin x) = \alpha$ باشد و حدود تغییرات α برابر (a, b) باشد، حاصل $a^2 + b^2$ کدام است؟

$$\frac{5}{4} (4)$$

$$\frac{7}{4} (3)$$

$$\frac{1}{4} (2)$$

$$\frac{3}{4} (1)$$

-۱۳ کمترین مقدار عبارت $y = \frac{\cos x + 3}{\cos x + 1}$ کدام است؟

$$\frac{3}{2} (4)$$

$$\frac{7}{2} (3)$$

$$\frac{5}{2} (2)$$

$$\frac{1}{2} (1)$$

-۱۴ اگر $m \sin^2 \alpha + n \cos^2 \alpha = n$ باشد، حاصل $\cos^2 \alpha$ گزینه است؟ ($m \neq n$)

$$\frac{1}{4} (4)$$

$$\frac{1}{2} (3)$$

$$\frac{1}{3} (2)$$

$$1 (1)$$

-۱۵ اگر تساوی $\frac{\sin^2 \alpha - \cos^2 \alpha}{\sin \alpha \sqrt{1 + 2 \sin \alpha \cos \alpha}} = 1 - \cot \alpha$ برقرار باشد، α در کدام ناحیه مثلثاتی قرار دارد؟

۱) دوم ۲) اول ۳) سوم ۴) چهارم

-۱۶ اگر $\sqrt{3} = \frac{1 + \cot \theta}{1 + \tan \theta}$ باشد، عرض از مبدأ خطی که از نقطه $\left(-\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$ می‌گذرد و باجهت مثبت محور x ها زایه θ می‌سازد، کدام است؟

$$-\frac{2}{\sqrt{3}} + 2 (2)$$

$$\frac{2}{\sqrt{3}} + 2 (1)$$

-۱۷ کدام گزینه یک اتحاد مثلثاتی نیست؟

$$-\tan x = \frac{(1 - \tan x)(1 + \cot x)(1 + \tan^2 x)}{(1 + \tan x)(1 - \cot x)(1 + \cot^2 x)} (2)$$

$$\sin \theta = \frac{\sin \theta(1 - \cos^2 \theta)}{1 + \cos \theta} + \sin \theta \cos \theta (1)$$

$$\frac{1 + \sin x}{1 - \sin x} - \frac{1 - \sin x}{1 + \sin x} = \frac{4 \tan x}{\cos x} (4)$$

$$x \in \left(\frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2}\right) \quad \sqrt{\frac{1 + \sin x}{1 - \sin x}} = \frac{1 + \sin x}{\cos x} (3)$$

-۱۸ در مثلث ABC و $\hat{B} = 60^\circ$ باشد، اندازه AB کدام است؟

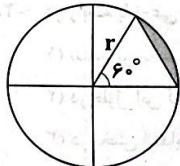
$$14 (4)$$

$$12 (3)$$

$$10 (2)$$

$$8 (1)$$

-۱۹ با توجه به شکل زیر، مساحت ناحیه رنگی کدام است؟

$$\frac{(2\pi - 2\sqrt{2})r^2}{12} (2)$$

$$\frac{(4\pi - 3\sqrt{2})r^2}{12} (1)$$

$$\frac{(4\pi - \sqrt{2})r^2}{12} (4)$$

$$\frac{(2\pi - \sqrt{2})r^2}{12} (3)$$

-۲۰ اگر $y = 1 + 2 \cot \alpha$ و $x = \frac{3}{\sin \alpha}$ کدام رابطه بین x و y برقرار است؟

۱) $\frac{(x-1)^2}{9} - \frac{y^2}{4} = 1 (2)$

$$\frac{x^2}{9} - \frac{(y-1)^2}{4} = 1 (1)$$

۲) $\frac{(x-1)^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1 (4)$

$$\frac{x^2}{9} + \frac{(y-1)^2}{4} = 1 (3)$$

محل انجام محاسبات

زیست‌شناسی

-۲۱- چند مورد، فقط درباره بعضی از اندام‌هایی از لوله گوارش انسان که مواد را از لوله گوارش جذب و به محیط داخلی بدن وارد کرده و توسط صفاق احاطه شده‌اند، درست است؟

الف) با ترشح نوعی ماده قلیایی از یاخته‌های خود، به خنثی کردن اثر اسیدی کیموس کمک می‌کند.

ب) فقط دو نوع آرایش لایه ماهیچه‌ای صاف در طول آن، در جلو راندان مواد غذایی به انتهای لوله گوارش نقش دارد.

ج) از بین بدن عوامل بیماری‌زای درون آن به کمک نوعی آنزیم مترشحه از یاخته‌های آن قابل انتظار است.

د) با ترشحات بزرگ‌ترین یاخته‌های غدد خود، به جذب نوعی ویتامین مؤثر در ساخت یاخته‌های خونی کمک می‌کند.

۴)

۳)

۲)

۱)

-۲۲- کدام گزینه، در خصوص تنظیم هورمونی دستگاه گوارش در یک فرد بالغ و سالم، درست است؟

۱) در اندام هدف هورمون گاسترین برخلاف اندام هدف هورمون سکرتین، پروتئازهای غیرفعال مشاهده می‌شود.

۲) اندامی که هورمون سکرتین را ترشح می‌کند، برخلاف اندام هدف آن، بیکربنات را به درون لوله گوارش ترشح می‌کند.

۳) هورمون گاسترین برخلاف هورمون سکرتین، باعث تحریک یاخته‌هایی می‌شود که میزان pH محیط را کاهش می‌دهند.

۴) در اندامی که هورمون گاسترین را ترشح می‌کند، همانند اندام هدف آن، داخلی‌ترین لایه ماهیچه‌ای به صورت جلقوی قرار گرفته است.

-۲۳- کدام ویژگی درباره سیاهرگ باب کبدی برخلاف سیاهرگ فوق کبدی در بدن انسان سالم و بالغ به طور حتم صحیح است؟

۱) خون خارج شده از اندام طحال قرار گرفته در مجاورت معده، به آن وارد می‌شود.

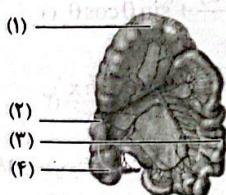
۲) غلظت مونوساکاریدهای گلوكز موجود در جریان پلاسمای آن بیشتر می‌باشد.

۳) میزان برخی مواد دفعی تولید شده توسط یاخته‌ها، در آن کمتر است.

۴) غلظت چربی جذب شده در روده باریک درون آن بیشتر است.

-۲۴-

در ارتباط با شکل زیر، کدام مورد در ارتباط با بدن یک انسان سالم و بالغ صحیح است؟

(۱) بخش (۲) کوتاه‌ترین کولون روده بزرگ بوده و در سطحی بالاتر از سیاهرگ باب کبدی خاتمه می‌پابد.

(۲) بخش (۱) مواد گوارش نیافرته را به کمک حرکات لوله، ابتدا به سمت پایین و سپس به سمت بالا هدایت می‌کند.

(۳) بخش (۴) می‌تواند قسمتی از ویتامین B₁₂ تولیدی توسط باکتری‌های همزیست با خود را جذب شبکه مویرگی پر کند.

(۴) بخش (۳) در سطحی بالاتر از محل به هم پیوستن دو انشعاب سازنده بزرگ‌سیاهرگ زیرین، محتویات خود را وارد بخش (۴) می‌کند.

-۲۵-

در رابطه با نوعی اندام گوارشی که بعد از روده باریک قرار داشته و فاقد پر زمی باشد، کدام مورد نادرست می‌باشد؟

۱) بلندترین بخش آن به لوله‌ای ختم می‌شود که توسط حداقل دو ساختار عصبی متفاوت تنظیم می‌گردد.

۲) در طول این لوله، نوعی طناب پیوندی طولی همراه با چین خودگی‌های حلقوی خارجی دائم قابل مشاهده می‌باشد.

۳) در بخش ابتدایی این ساختار، دو منفذ با اندازه‌های متفاوت در مجاورت یکدیگر قرار دارند.

۴) در طرفین دو بخش ابتدایی و انتهایی آن، ساختارهایی با انواع چین خودگی کمتر قرار دارد.

-۲۶-

خون بخش‌هایی از دستگاه گوارش به طور مستقیم به قلب برآمده و بکله از طریق نوعی سیاهرگ به کبد وارد می‌شود. کدام گزینه در رابطه با بالایی ترین شاخه تشکیل‌دهنده این سیاهرگ صحیح می‌باشد؟

۱) خود از سه شاخه به وجود می‌آید که شاخه بزرگ‌تر از پشت اندام کیسه‌ای شکل لوله گوارش عبور می‌کند و در محلی عقب از یکی شدن شاخه‌ها، به سیاهرگ باب می‌ریزد.

۲) خون بخش‌هایی را دریافت می‌کند که همگی با تولید پروتئازهای غیرفعال و ترشح آن‌ها به لوله گوارش، در گوارش متعدد ترین مولکول‌های زیستی نقش ایفا می‌کنند.

۳) در سمت راست بدن قرار داشته و در بازگرداندن خون سیاهرگی نوعی اندام غیروابسته به دستگاه گوارش نقش دارد که زیر محل اتصال بندراء انتهای روده باریک به کولون بالارو قرار دارد.

۴) بخش کوچکی از خون تیره اندامی را دریافت می‌کند که در افزایش تعداد نوعی یاخته خونی در مغز استخوان نقش دارد.

زیست‌شناسی | ۵

- ۲۷- کدام گزینه به ترتیب وجه شباهت و تفاوت یاخته‌های هدف گاسترین را به درستی مشخص کرده است؟

- (۱) برخلاف فراوان ترین یاخته‌های مخاط روده باریک، فاقد چین خورده‌های غشایی هستند - ریزکیسه‌هایی ترشحی خود را نزدیک غشای پایه قرار داده‌اند.
- (۲) برخلاف فراوان ترین یاخته‌های غدد معده، نقشی در افزایش بیکربنات معده ندارند - در بخش بالاتری از غدد معده قرار گرفته‌اند.
- (۳) با یاخته‌های پوششی سطحی تماس دارند - در ترشح عاملی نقش دارند که به جذب ویتامین B_12 در روده کمک می‌کند.
- (۴) در گوارش مولکول‌های واحد آسیتوواسید نقش دارند - از نظر شکل مشابه بالاترین یاخته‌های موجود در غدد معده هستند.

- ۲۸- با توجه به اطلاعات کتاب درسی، کدام مورد زیر تنها با دخالت دستگاه عصبی خودمختار از عوامل مؤثر در تنظیم ترشح و تحرک دستگاه گوارش رخ می‌دهد؟

- (۱) شروع مرحله غیرارادی بلع در پی تماس زبان با سقف دهان
  - (۲) ترشح انواعی از آنزیم‌ها از کوچک‌ترین غدد موجود در دهان
  - (۳) کسرعت ترین حرکات گوارشی انجام‌شده با ایجاد یک حلقة انقباضی
  - (۴) ترشح یون خنثی‌کننده اسید معده از اندام تولیدکننده قوی ترین پروتازها
- ۲۹- کدام گزینه در خصوص کم تعداد ترین یاخته‌های پرز روده باریک انسان، صحیح می‌باشد؟
- (۱) در ساختار پرز و غدد روده، فاقد تماس با یاخته مشابه هستند.
  - (۲) در ساختار غدد روده، تعداد بیشتری نسبت به سایر یاخته‌ها دارند.
  - (۳) وظیفه‌ای مشابه با پرتداد ترین یاخته‌های نیمه تحتنی غدد را دارند.
  - (۴) هسته خود را در کم‌ترین فاصله از سطح درونی روده مستقر ساخته‌اند.

- ۳۰- در صورت افزایش شدید میزان ترشح نوعی هورمون در لوله گوارش انسان، خون موجود در شاخه میانی سازنده سیاهرگ باب کبدی، بسیار اسیدی خواهد شد. چند مورد در خصوص این هورمون برخلاف گوارش هورمون دیگر لوله گوارش، صحیح است؟

- (الف) دارای گیرنده در خارج از لوله گوارش می‌باشد.
  - (ب) در اندام واحد تعداد چین‌های ثابت تولید می‌شود.
  - (ج) افزاینده ترشح ماده غیرقابل ترشح از غدد معده می‌باشد.
  - (د) در یاخته‌های مخاطی دستگاه گوارش فاقد گیرنده می‌باشد.
- ۳۱- کدام گزینه در ارتباط با همه یاخته‌های لایه بیرونی پیکر هیدر، درست است؟
- (۱) برخلاف همه یاخته‌های لایه درونی، با ساختاری مشابه با غشای پایه، در تماس می‌باشند.
  - (۲) همانند گروهی از یاخته‌های لایه درونی، فاقد زوائد سیتوپلاسمی در سطح خود می‌باشند.
  - (۳) در مقایسه با همه یاخته‌های لایه درونی، دارای طول بیشتری بوده و در یک لایه مستقر هستند.
  - (۴) برخلاف گروهی از یاخته‌های لایه درونی، ذرات گوارش یافته به صورت بروز یاخته‌ای را دریافت می‌کنند.
- ۳۲- کدام مورد از پیامدهای زیر می‌تواند بین یک زن مبتلا به سنگ کیسه صفراء و مردی مبتلا به بیماری سلیاک، مشترک باشد؟
- (الف) کاهش میزان ویتامین‌های محلول در چربی موجود در مویگ لثه‌ی بزر
  - (ب) افزایش میزان مواد لیپیدی موجود در مدفوع
  - (ج) افزایش ترشح هورمون سکرتین از یاخته‌های غدد روده باریک
  - (د) کاهش میزان ترشح آنزیم لیپاز لوزالمعده به دوازده

- (۱) «الف»، «ب»، «ج» و «د»
  - (۲) «الف»، «ب» و «ج»
  - (۳) «الف»، «ب» و «د»
  - (۴) «الف» و «ج»
- ۳۳- در انسان، شبکه عصبی موجود در بین لایه‌های ماهیچه‌ای لوله گوارش، برخلاف شبکه عصبی زیرمخاط، چه مشخصه‌ای دارد؟
- (۱) از رشته‌های عصبی با قطر بیشتر به وجود آمده است.
  - (۲) تحت تأثیر دستگاه عصبی خودمختار قرار می‌گیرد.
  - (۳) در اندام ادامه‌دهنده بلع به صورت غیرارادی دیده می‌شود.
  - (۴) در هر نقطه از لوله گوارش موجب تشکیل حلقه‌های انقباضی در حرکت کرمی می‌شود.

-۳۴

به طور معمول کدام گزینه در رابطه با محل اصلی جذب مواد غذایی در انسان صحیح است؟

- (۱) بیرونی ترین لایه آن با ساختاری که اندام‌های درون شکم را به هم وصل می‌کند و میزان انشعاب رگ‌های موجود در آن در بخش‌های مختلف متغیر است، در ارتباط می‌باشد.

(۲) هر لایه‌ای که در چین‌های حلقوی دیده می‌شود، دارای پافتی است که معمولاً زیر یاخته‌های پوششی قرار دارد و فاقی پافتی است که در انقباض نقش دارد.

(۳) درونی ترین لایه آن دارای یاخته‌هایی است که هسته خود را مجاور سطحی از غشا قرار می‌دهند که تعداد فراوان ترین مولکول‌های غشایی آن پیشتر است.

(۴) هر لایه‌ای از آن که مستقیماً تحت تأثیر ناقل‌های عصبی دستگاه عصبی خودمختار قرار می‌گیرد، به طور حتم جزوی از چین‌های حلقوی است.

-۳۵

در خصوص اندام‌های مرتبط با لوله گوارش، کدام مورد نادرست است؟

(۱) همه آن‌ها، بخشی از چهارمین سطح سازمان یابی حیات می‌باشند.

(۲) همه آن‌ها، با تولید ترکیباتی، به گوارش مواد غذایی کمک می‌کنند.

(۳) فقط بعضی از آن‌ها کاملاً در سطح بالاتری نسبت به بنداره پیلور قرار دارند.

(۴) فقط بعضی از آن‌ها، آنزیم‌های گوارش مختلفی را به لوله گوارش وارد می‌کنند.

-۳۶

کدام ویژگی، بنداره خارجی راست‌روده را از بنداره داخلی آن متمایز می‌کند؟

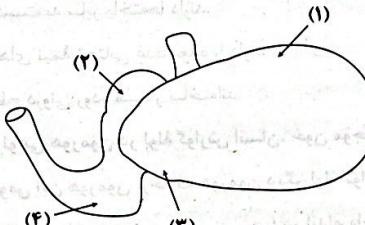
(۱) در تمام بخش‌های خود سطح خامت بیشتری دارد.

(۲) به شیارهای طولی سطح داخلی راست‌روده نزدیک‌تر است.

(۳) طی انعکاس دفع، در اثر فعالیت رشته‌های عصبی شل می‌شود. (۴) واحد یاخته‌هایی با هسته بیضی شکل مرکزی می‌باشد.

-۳۷

شکل زیر بخشی از دستگاه گوارش نوعی جانور را نشان می‌دهد. با توجه به بخش‌هایی که مورد نظر، کدام مورد درست است؟

(۱) در بخش «۴» برخلاف بخش «۱»، گوارش توسط آنزیم‌ها در بخش کیسه‌مانند لوله گوارش جانور انجام می‌شود.

(۲) در بخش «۲» برخلاف بخش «۴»، فرایندی منجر به افزایش فشار اسمری محتویات معده می‌شود.

(۳) بخش «۳» نسبت به بخش «۱»، دفعات بیشتری غذا کاملاً جویده را دریافت می‌کند.

(۴) بخش «۱» نسبت به بخش «۲»، محتویات را از مجرای قطورتری دریافت می‌کند.

-۳۸

کدام گزینه در خصوص پایین‌ترین اندام لوله گوارش پرندۀ دانه‌خوار، صحیح می‌باشد؟

(۱) همانند بخش باریک روده مبلغ، قادر پیچ‌خوردگی می‌باشد. (۲) برخلاف سیرابی گاو، به دو بخش قطورتر از خود متصل است.

(۳) در مقایسه با معده خود جانور، واحد طول کمتری می‌باشد. (۴) برخلاف روده باریک انسان، قادر توانایی دریافت محتویات کبد است.

-۳۹

چند مورد، در ارتباط با نوعی آغازی تک‌یاخته‌ای مطرح شده در فصل ۲ کتاب زیست‌شناسی (۱) که گوارش مواد غذایی را فقط به صورت درون‌یاخته‌ای انجام می‌دهد، به طور حتم صحیح است؟

(الف) اندازه مژک‌های سطحی آن، با حرکت از ابتدای حفره دهانی به سمت انتهای باریک‌تر آن، افزایش می‌یابد.

(ب) به دنبال ادغام چند (بیش از دو) ساختار کیسه‌ای شکل با یکدیگر، گوارش ذرات غذایی آغاز می‌شود.

(ج) حرکت و اکتوپول‌های دفعی به سمت منفذ دفعی با مصرف ATP همراه است.

(د) بزرگ‌ترین مژک‌های موجود در سطح آن را می‌توان در مجاورت منفذ دفعی یاخته مشاهده کرد.

-۴۰

در خصوص آخرین بخش از لوله گوارش ملخ که ترشح آنزیم‌های گوارشی در آن مشاهده می‌شود، چند مورد درست است؟

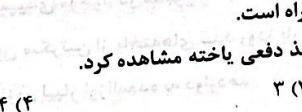
(الف) برخلاف سیرابی گاو، یاخته‌های دیواره آن، آنزیم گوارشی را ترشح می‌کنند.

(ب) همانند روده باریک انسان، مونوساکاریدها را بدون گوارش جذب می‌کند.

(ج) برخلاف معده پرندۀ دانه‌خوار، بخش کوچکی از لوله گوارش را تشکیل می‌دهد.

(د) همانند معده پرندۀ دانه‌خوار، اتصالی به روده ندارد.

-۴۱

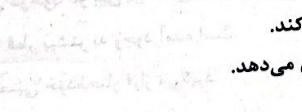

(۱) در خصوص آخرین بخش از لوله گوارش ملخ که ترشح آنزیم‌های گوارشی در آن مشاهده می‌شود، چند مورد درست است؟

(۲) برخلاف سیرابی گاو، یاخته‌های دیواره آن، آنزیم گوارشی را ترشح می‌کنند.

(۳) بزرگ‌ترین مژک‌های موجود در سطح آن را می‌توان در مجاورت منفذ دفعی یاخته مشاهده کرد.

(۴) همانند معده پرندۀ دانه‌خوار، اتصالی به روده ندارد.

-۴۲

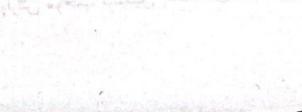
(۱) در خصوص آخرین بخش از لوله گوارش ملخ که ترشح آنزیم‌های گوارشی در آن مشاهده می‌شود، چند مورد درست است؟

(۲) برخلاف سیرابی گاو، یاخته‌های دیواره آن، آنزیم گوارشی را ترشح می‌کنند.

(۳) بزرگ‌ترین مژک‌های موجود در سطح آن را می‌توان در مجاورت منفذ دفعی یاخته مشاهده کرد.

(۴) همانند معده پرندۀ دانه‌خوار، اتصالی به روده ندارد.

-۴۳

(۱) در خصوص آخرین بخش از لوله گوارش ملخ که ترشح آنزیم‌های گوارشی در آن مشاهده می‌شود، چند مورد درست است؟

(۲) برخلاف سیرابی گاو، یاخته‌های دیواره آن، آنزیم گوارشی را ترشح می‌کنند.

(۳) بزرگ‌ترین مژک‌های موجود در سطح آن را می‌توان در مجاورت منفذ دفعی یاخته مشاهده کرد.

(۴) همانند معده پرندۀ دانه‌خوار، اتصالی به روده ندارد.

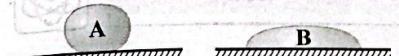
-۴۴

فیزیک

- ۴۱- حالت ماده به ..... و اندازه نیروی ..... بین ذره های آن بستگی دارد.
- چگونگی حرکت ذره های سازنده ماده - گرانشی
  - انرژی درونی جسم - گرانشی
- ۴۲- کدام عامل، مایعات را تقریباً تراکم ناپذیر می کند؟
- وجود پیوندهای یونی بین مولکولی
  - نیروی جاذبه بین مولکول ها در فواصل خیلی نزدیک
  - آزاد بودن مولکول های مایع در جایه جانی بین مولکولی
- ۴۳- چه تعداد از عبارت های زیر نادرست است؟
- الف) پدیده پخش باعث انساط شاره ها می شود.
  - ب) مولکول های مایع، نظم و تقارن جامدهای بلورین را ندارند و فاصله ذرات سازنده مایع و جامد تقریباً یکسان است.
  - ج) حالت پلاسما معمولاً در دمای خیلی بالا به وجود می آید.
- ۴۴- کدام یک از کارهای زیر باعث افزایش نیروی همچسبی مولکول های آب می شود؟
- اضافه کردن مایع ظرفشویی به آب
  - گرم کردن آب
  - انداختن تکمایی یخ در آب
- ۴۵- کدام یک از شکل های زیر، سطح آب را در لوله های مویینی که دیواره داخلی آن را با روغن چرب کرده ایم، درست نشان می دهد؟
-
- ۴۶- کدام یک از گزینه های زیر نادرست است؟
- مایعات به دلیل تراکم ناپذیری، حجم ثابتی دارند اما به خاطر حرکت انتقالی مولکول ها شکل ثابتی ندارند.
  - در فاصله های بسیار کوتاه، نیروی بین مولکولی رانشی و در فاصله های بیشتر، این نیرو را پاشی است.
  - علت کروی بودن قطره آب در حال سقوط، پدیده کشش سطحی است.
  - جامدات بی شکل (آمورف) از آهسته سرد کردن مایع به دست می آیند.
- ۴۷- شکل زیر، لوله مویینی را نشان می دهد که در ظرفی حاوی آب قرار دارد. لوله مویین را بیشتر در ظرف فرو می بریم. کدام گزینه درست است؟
-
- h افزایش می یابد.
  - h کاهش می یابد.
  - h ثابت می ماند.
  - نمی توان تعیین کرد و به فشار محیط بستگی دارد.

- ۴۸ - شکل زیر نحوه قرارگیری دو قطره A و B را روی سطح نشان می‌دهد. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با شکل زیر می‌تواند درست باشد؟
- (الف) قطره A می‌تواند یک قطره آب روی یک سطح چرب باشد.

- (ب) قطره B می‌تواند یک قطره جیوه روی یک سطح چرب باشد.
- (ج) قطره A می‌تواند یک قطره جیوه روی سطح کاملاً تمیز باشد.
- (د) نیروی هم‌چسبی بین مولکول‌های قطره A از نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های قطره A و سطحی که روی آن است، بیشتر است.

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

- ۴۹ - عامل نگهدارنده سوزن فولادی کوچک روی سطح آب ..... است که ماهیت آن نیروی ..... می‌باشد.

(۱) کشش سطحی - گرانشی (۲) اصطکاک - الکتریکی (۳) کشش سطحی - الکتریکی (۴) اصطکاک - گرانشی

- ۵۰ - دلیل پخش شدن ذرات نمک در آب، به حرکت زیاد مولکول‌های ..... مربوط می‌شود که به صورت ..... انجام شده و در نهایت با برخورد آن‌ها با ذرات ..... رخ می‌دهد.

(۱) نمک - کاتورهای و نامنظم - آب

(۲) آب - کاتورهای و نامنظم - نمک

(۳) نمک - منظم - آب

(۴) آب - منظم - نمک

- ۵۱ - چگالی استوانه توپری $\frac{g}{cm^3}$ ۹ است. اگر جرم این استوانه ۳kg و ارتفاع آن ۱۰cm باشد، شاعع مقطع این استوانه چند سانتی‌متر است؟ ($\pi = 3$)

۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

- ۵۲ - جرم یک مجسمه فلزی ۲۰kg و چگالی فلز به کارفته در آن $\frac{g}{cm^3}$ ۴ است. این مجسمه را در ظرفی لبریز از آب فرو می‌بریم. آب از

- ظرف بیرون می‌ریزد. حجم حفره داخل مجسمه چند سانتی‌متر مکعب است؟

(۱) ۲۰۰۰ (۲) ۳۰۰۰ (۳) ۵۰۰۰ (۴) ۶۰۰۰

- ۵۳ - نمودار تغییرات جرم بر حسب حجم برای دو جسم A و B به شکل زیر است. اگر جرم A ۲۰۰g از جسم B برابر با 50cm^3 باشد.

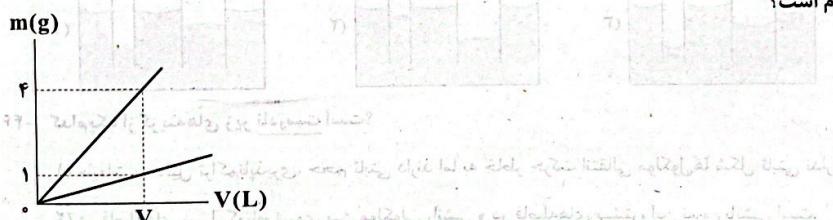
حجم 100cm^3 از جسم B چند گرم است؟

(۱) ۴۰۰

(۲) ۲۰۰

(۳) ۱۰۰

(۴) ۲۵

- ۵۴ - ماده A با چگالی $\frac{g}{cm^3}$ ۱۲ را با ماده B با چگالی $\frac{g}{cm^3}$ ۸ مخلوط می‌کنیم. اگر چگالی مخلوط حاصل برابر با $\frac{g}{cm^3}$ ۶ باشد و تغییر حجمی صورت نگرفته باشد، جرم جسم B چند برابر جرم جسم A است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- ۵۵ - یک قطعه فلز به چگالی $\frac{g}{cm^3}$ ۱/۵ را به طور کامل درون ظرفی پر از مایع به چگالی $\frac{g}{cm^3}$ ۴/۰ فرو می‌بریم و به اندازه ۱۲۰g مایع از ظرف

بیرون می‌ریزد. جرم قطعه فلز چند گرم است؟

(۱) ۳۰۰

(۲) ۱۵۰

(۳) ۴۰۰

(۴) ۴۵۰

محل انجام محاسبات

محل انجام محاسبات

فیزیک | ۹

- ۵۶- ظرفی به حجم 1800cm^3 را پر از آب می‌کنیم. اگر تمام این مقدار آب با کاهش دما منجمد شود، حجم یخ حاصل چند سانتی‌متر مکعب است؟ $\rho = 1000 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$

$$1800 \quad (1)$$

$$2000 \quad (2)$$

$$2700 \quad (3)$$

$$900 \quad (4)$$

- ۵۷- از ماده‌ای به چگالی $117 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ، کره‌ای به قطر 10cm و جرم 51kg ساخته‌ایم. اگر فضای خالی داخل کره را با مایع پر کنیم، جرم کل کره برابر 60g می‌شود. چگالی مایع چند گرم بر سانتی‌متر مکعب است؟ $(\pi = 3)$

$$1 \quad (1)$$

$$\frac{7}{30} \quad (2)$$

$$\frac{7}{20} \quad (3)$$

$$\frac{9}{20} \quad (4)$$

- ۵۸- جرم یک ظرف هنگامی که پر از آب است، برابر با 200g و هنگامی که پر از روغن است، برابر با 180g است. جرم ظرف خالی چند گرم است؟ $\rho_{\text{روغن}} = 0.8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$

$$100 \quad (1)$$

$$120 \quad (2)$$

$$180 \quad (3)$$

$$60 \quad (4)$$

- ۵۹- جرم فلز A، ۸ برابر جرم فلز B و حجم فلز A، ۴ برابر حجم فلز B است. از ترکیب این دو فلز، آلیازی به جرم $5/4\text{g}$ و چگالی $2.7 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ساخته‌ایم. اگر در حین آلیاز کردن 500cm^3 کاهش حجم صورت گرفته باشد، چگالی فلز A چند گرم بر سانتی‌متر مکعب است؟

$$1/5 \quad (1)$$

$$2/1 \quad (2)$$

$$2/4 \quad (3)$$

$$4/8 \quad (4)$$

- ۶۰- از ترکیب دو جسم A و B، آلیازی به جرم 40g و چگالی $8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ساخته‌ایم. اگر تغییر حجمی صورت نگرفته باشد، جرم جسم B، چند درصد از جرم کل آلیاز است؟ $(\rho_B = 10 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, \rho_A = 5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3})$

$$20 \quad (1)$$

$$25 \quad (2)$$

$$75 \quad (3)$$

$$80 \quad (4)$$

پاسخ نهاده شده: از ترکیب دو جسم A و B، آلیازی به جرم 40g و چگالی $8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ساخته شده است. از این جمله $\rho_B = 10 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و $\rho_A = 5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ است. از ترکیب دو جسم A و B، آلیازی به جرم 40g و چگالی $8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ ساخته شده است. از این جمله $\rho_B = 10 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و $\rho_A = 5 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ است.

شیمی

۶۱- کدام مورد نادرست است؟

- ۱) نوری که از ستاره یا سیاره‌ای به ما می‌رسد، نشان می‌دهد که آن ستاره یا سیاره از چه ساخته شده و دمای آن چقدر است.
- ۲) چشم ما تنها می‌تواند گستره محدودی از نور مرئی را ببیند.
- ۳) نور خوشید با عبور از قطره‌های آب موجود در هوا، تجزیه می‌شود و گستره رنگی شامل بینی نهایت طول موج از رنگ‌های گوناگون را ایجاد می‌کند.
- ۴) رنگ‌های سرخ و بنفش به ترتیب بخش‌های بیرونی و درونی رنگین‌کمان را تشکیل می‌دهند.

۶۲- کدام یک از مطالب زیر درست است؟

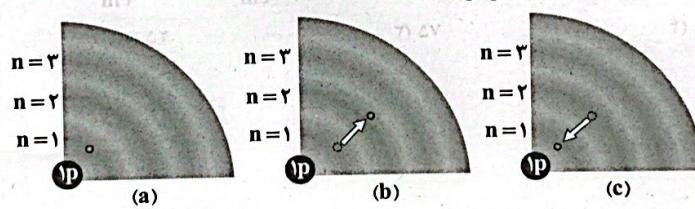
- ۱) لایه ظرفیت یک اتم، لایه‌ای است که الکترون‌های آن، رفتار فیزیکی و شیمیایی آن اتم را تعیین می‌کنند.
- ۲) دو عنصر هم‌گروه در شمار الکترون‌های لایه ظرفیت، یکسان هستند.
- ۳) اگر شمار الکترون‌های لایه ظرفیت اتم دو عنصر یکسان باشد، آن دو عنصر، هم‌گروه هستند.
- ۴) با چشم‌پوشی از عنصرهای دسته f، شماره گروه ۵۳ عنصر با شمار الکترون‌های لایه ظرفیت اتم آن‌ها برابر است.

۶۳- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- ۱) هر عنصر طیف نشري خطی و پرتوهای خود را دارد و مانند اثر انگشت، می‌توان از آن برای شناسایی عدد اتمی و عدد جرمی عنصر استفاده کرد.
- ۲) انرژی همانند ماده در نگاه ماکروسکوپی پیوسته، اما در نگاه میکروسکوپی، گسسته یا کوانتومی است.
- ۳) برای الکترون، نشر نور مناسب‌ترین شیوه برای از دست دادن انرژی است.
- ۴) با تعیین دقیق طول موج نوارهای موجود در طیف نشري خطی اتم هر عنصر می‌توان به تصویر دقیقی از انرژی لایه‌های الکترونی و در واقع آرایش الکترونی اتم دست یافت.

۱)

۶۴- کدام مطالب پیشنهادشده در ارتباط با شکل‌های زیر درست است؟

آ) شکل‌های a و b به ترتیب الکترون در حالت پایه اتم هیدروژن و الکترون در حالت برانگیخته اتم هیدروژن را نشان می‌دهند.

ب) انرژی الکترون در حالت b بیشتر از حالت a است.

پ) با بازگشت الکترون به حالت پایه در شکل c، پرتویی منتشر می‌شود که نامنemi بوده و طول موج آن بلندتر از ۷۰۰ نانومتر است.

ت) الکترون در شکل‌های a و b، فقط در نقاط معینی پیرامون هسته حضور می‌باشد.

۱) «آ» و «ب»   ۲) «آ»، «ب» و «پ»   ۳) «پ» و «ت»   ۴) «آ» و «ت»

۶۵- کدام یک از مطالب زیر در ارتباط با پرتوهای فروسرخ نادرست است؟

۱) تفاوت طول موج پرتوهای گاما و ایکس، بیشتر از تفاوت طول موج پرتوهای ایکس و فروسرخ است.

۲) طول موج پرتوهای فروسرخ می‌تواند به ۱٪ میلی‌متر هم برسد.

۳) پرتوهای فروسرخ پس از برخورد با جسم، موجب گرم شدن آن می‌شود.

۴) کنترل تلویزیون با پرتوهای فروسرخ کار می‌کند.

۶۶- با توجه به داده‌های زیر اگر هر کدام از پرتوها را از یک منشور عبور دهیم، مقایسه میان زاویه انحراف آن‌ها پس از عبور از منشور، به کدام صورت درست است؟

A: پرتوی نشرشده از شعله نمک مس (II) سولفات

B: پرتوی نشرشده از اتم براگیخته نئون

C: پرتوی نشرشده در اثر انتقال الکترون از $n=5$ به $n=2$ در اتم هیدروژن

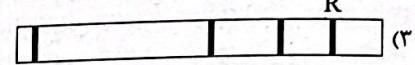
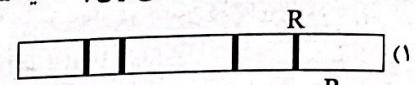
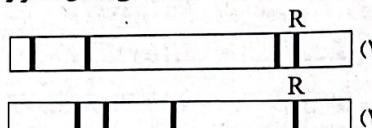
$$C < A < B \quad (4)$$

$$A < B < C \quad (3)$$

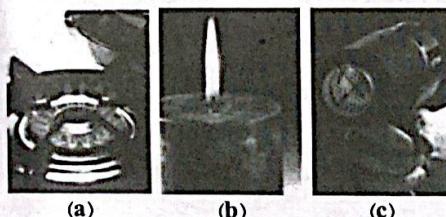
$$B < A < C \quad (2)$$

$$B < C < A \quad (1)$$

۶۷- کدام یک از شکل‌های زیر را می‌توان به ناحیه مرئی طیف نشري خطی اتم لیتیم نسبت داد؟ (در تمامی شکل‌ها، نوار R، سرخ‌رنگ است.)

۶۸- با توجه به شکل‌های زیر، مقایسه میان دمای آن‌ها در کدام گزینه به درستی آمده است و دمای چند مورد می‌تواند بالاتر از 1500°C باشد؟

$$1, c < b < a \quad (1)$$

$$2, c < b < a \quad (2)$$

$$1, b < a < c \quad (3)$$

$$2, b < a < c \quad (4)$$

۶۹- کدام یک از مطالب زیر در ارتباط با عنصرهای هیدروژن، هلیم و سدیم نادرست است؟

۱) شمار لایه‌های الکترونی اتم دو عنصر از این سه عنصر با هم برابر است.

۲) دو عنصر در یک ستون عمودی جدول دوره‌ای جای گرفته‌اند.

۳) مدل اتمی بور فقط طیف نشري خطی اتم یکی از این عنصرها را می‌تواند توجیه کند.

۴) مقایسه میان شمار نوارهای رنگی در ناحیه مرئی طیف نشري خطی اتم آن‌ها به صورت $\text{He} < \text{Na} < \text{H}$ درست است.

۷۰- با توجه به جدول زیر که بخشی از جدول دوره‌ای عنصرها را نشان می‌دهد، چه تعداد از عبارت‌های پیشنهادشده درست است؟

A					D	
		X				
E					G	

• رنگ شعله فلز A و نیترات آن، زرد است.

• عدد اتمی عنصر D و پنج عنصر پس از آن، با شماره و گروه آن‌ها برابر است.

• X نخستین عنصر جدول دوره‌ای است که آرایش الکترونی اتم آن از قاعده آفبا پیروی نمی‌کند.

• از بین پنج عنصر نشان داده شده در جدول، آرایش الکترونی اتم دو عنصر به زیرلایه تک الکترونی و آرایش الکترونی اتم دو عنصر دیگر به زیرلایه دوالکترونی ختم می‌شود.

• مجموع اعداد کوانتمومی اصلی و فرعی تمام الکترون‌های ظرفیتی اتم G برابر با عدد اتمی E است.

$$2 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$5 \quad (1)$$

- ۷۱- در آرایش الکترونی فشرده اتم کدام دو عنصر از شمار یکسانی زیرلایه استفاده می‌شود؟
 Am, I, Ba, Mo
 Am, I (۴) Mo, Ba (۳) Am, Mo (۲) I, Ba (۱)
- ۷۲- در هر کدام از اتم‌های دو عنصر A و X، شمار الکترون‌های با $=1$ ، برابر با شمار الکترون‌های با $=0$ است. مجموع اعداد اتمی A و X کدام است؟
 ۹۵ Am, ۵۳ I, ۴۲ Ba, ۵۰ Mo
 ۹۵ Am, I (۴) ۵۳ Mo, Ba (۳) ۴۲ Am, Mo (۲) ۱۸ I, Ba (۱)
 ۲۶ (۳) ۲۰ (۲) ۲۴ (۴)
- ۷۳- اگر آرایش الکترونی یون‌های A^{2+} , X^- و M^+ به ترتیب به زیرلایه‌ای $3p^6$, $3p^6$ و $3d^{10}$ ختم شود، کدام مطالب زیر در ارتباط با آن‌ها درست است؟
 آ) هر سه عنصر متعلق به یک دوره از جدول تناوبی بوده و بین عنصرهای A و M, ۹ عنصر دیگر در جدول دوره‌ای وجود دارد.
 ب) از نظر شمار الکترون‌های با $=1$ ، اتم ۹ عنصر دیگر در جدول دوره‌ای وضعیت مشابه با اتم M دارد.
 پ) نسبت شمار الکترون‌های با $=0$ به شمار الکترون‌های با $=1$ در اتم M, بزرگ‌تر از همین نسبت در اتم X است.
 ت) مجموع الکترون‌های ظرفیتی اتم‌های A و M, بیش از ۲ برابر الکترون‌های ظرفیتی اتم X است.
 ۱۸ (۳) آ) «آ» و «ب» ۲۰ (۲) ب) «ب» و «ت» ۲۶ (۴) آ) «آ» و «ب» ۲۴ (۳) آ) «آ»، «ب» و «ت»
- ۷۴- اگر شمار زیرلایه‌های دوالکترونی اتم A در مقایسه با اتم X، یک واحد بیشتر و شمار زیرلایه‌های شش‌الکترونی اتم A در مقایسه با اتم X, یک واحد کم‌تر باشد، کدام عبارت‌ها در ارتباط با عنصرهای A و X درست است؟ (هر کدام از زیرلایه‌های A و X، شامل دو الکترون یا شش الکترون هستند).
 آ) هر دو عنصر A و X جزء عنصرهای دسته d هستند.
 ب) شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم X, سه برابر شمار الکترون‌های ظرفیتی اتم A است.
 پ) مجموع شماره‌گروه عنصرهای A و X در جدول دوره‌ای، برابر با عدد اتمی دومین عنصر دوره سوم جدول دوره‌ای است.
 ت) شمار عنصرهای میان A و X در جدول دوره‌ای برابر با عدد اتمی نخستین فلز جدول دوره‌ای است.
 ۱۸ (۳) آ) «آ» و «ب» ۲۰ (۲) ب) «ب» و «ت» ۲۶ (۴) آ) «آ»، «ب» و «ت»
- ۷۵- کدام یک از مطالب زیر در ارتباط با عنصرهای دسته d نادرست است؟
 ۱) اتم آن‌ها دست کم دارای سه الکترون ظرفیتی است.
 ۲) آرایش الکترونی اتم این عنصرها به زیرلایه d ختم می‌شود.
 ۳) مجموع شماره دوره و گروه آخرین عنصر دسته d برابر با عدد اتمی نخستین عنصر دوره چهارم است.
 ۴) در مجموع ۴۰ عنصر جدول دوره‌ای متعلق به دسته d هستند.
 ۷۶- چند عنصر در جدول دوره‌ای وجود دارد که اتم آن‌ها دارای ۸ الکترون با $=1$ است?
 ۱۵ (۴) ۱۱ (۳) ۹ (۲) ۸ (۱)
- ۷۷- در مجموع چند الکترون در زیرلایه‌های با $n=1$ جای می‌گیرند و با توجه به شمار عنصرهای موجود در جدول دوره‌ای، چه تعداد از این الکترون‌ها در زیرلایه‌های این عنصر جای گرفته‌اند؟
 ۳۰, ۵۰ (۴) ۲۰, ۵۰ (۳) ۳۰, ۳۲ (۲) ۲۰, ۳۲ (۱)
 ۴۰ (۴) ۴۲ (۳) ۴۴ (۲) ۴۶ (۱)
- ۷۸- تفاوت عدد اتمی شانزدهمین عنصر دسته d جدول دوره‌ای و عدد اتمی دومین عنصر دسته f در دوره هفتم جدول کدام است؟
 ۷۹- در چهار دوره نخست جدول دوره‌ای، آرایش الکترونی اتم a عنصر به زیرلایه‌ای با دو الکترون و آرایش الکترونی اتم b عنصر به زیرلایه‌ای با یک الکترون ختم می‌شود، حاصل $a - b$ کدام است؟
 ۷۸ (۴) ۶ (۳) ۵ (۲) ۴ (۱)
 ۷۸ Pt, ۸ O (۴) ۷ C, ۳ Zn (۳) ۲۸ Ni, ۱۴ Al (۲) ۴۱ Nb, ۲۶ Fe (۱)

محل انجام محاسبات